

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

XXIII. Sermo. Pro Festo S. Joannis Evangelistæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

PRO FESTO
S. JOANNIS EVAN-
GELISTÆ.

Conversus Petrus vidit illum Discipulum, quem diligebat Jesus. Joan. 21. v. 20.

Cant. 1. 6.

Sponsa suum inquirens Sponsum aliud ei prædicatum non attribuit in Canticis, nisi dilecti: *Indica mihi, quem diligit anima mea*; probè gnara, interprete D. Gregorio Nysseno, quòd honorifico magis titulo ipsum compellare non possit, nec suaviori, quàm hoc, qui exprimeret potentiam dilecti Sponsi in cor Sponsæ diligentis.

Matth. 3. 7.

Ipse Pater æternus publico & vivæ vocis oraculo suum de prædicaturus Filium, nobisque rem quandam suæ gloriæ manifestare volens, illum non vocavit characterem vivum suæ substantiæ, splendorem paternæ gloriæ, Divinæ suæ majestatis perfectum proto ectypon, suum Verbum, Virtutem, suam Sapientiam; sed solum objectum suæ complacentiæ, & suum dilectum Filium nominat:

Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui.
S. Joannes ergo falli minime potuit, quando ex infinita propemodum titulorum, quos jure sibi vindicare poterat, congerie, magis gloriosum nullum esse, nec Deo acceptiorem, præter istum, judicavit: *Quem diligebat Jesus.*
Relinquamus proin nomen grande *bonaerges*, filii tonitru, quod

quod quidem ipse Magister ei imposuit, omittamus amplissimum prædicatum Apostoli Asiæ, Episcopi Ephesini, fundatoris Ecclesiarum Smyrnæ, Pergami, Philadelphiæ, Laodiciæ, aliorumque oppidorum innumerabilium. Nec mentionem faciamus illustris qualitatis, seu propinquitatis, quâ carnali Christi consanguinitati erat conjunctus. Silentio involvamus magnificos titulos Evangelistæ, Prophetæ, Martyris ac Virginis; is enim jam dixit omnia ad sui gloriam splendidiùs illustrandam spectantia, quando se prædicavit *Dilectum Jesu*, seu, *quem diligebat Jesus*. Sicut rivi, maris profundum subeuntes, suum nomen amittunt, ita videtur S. Joannes, omnes suos honorum titulos in inscrutabili Divini amoris pelago sepeliisse, voluisse, contentus esse solo *Dilecti* nomine, quasi reliquorum oblitus. Certum est, omnes Panægyres, istius Divi honoribus adornandas, ad explicationem hujus amabilissimi attributi esse ordinandas. Ut autem & nos dignè loquamur de ejus præstanti excellentia, æquum est, ut nos conferamus ad Spirituum Sanctum mediante illius suffragio, cujus quàm plurimum & speciatim interest, dignis celebrari laudibus S. Joannem, qui *dilectus Jesu* esse nequit, quin simili esset, *dilectus Maria*. Salutemus hanc itaque, ei dicendo: *Ave Maria*.

Quantumvis eximius fuerit Politicus Rex Theodoricus, erroris tamen argui merebatur, quando dixit, prout Cassiodorus Secretarius ipsius refert, characteristicam esse infallibilem, eum hominem summis esse præditum meritis, qui à summis capitibus, Regibus sc., amaretur: *Non est majus meritum, maxima illius est, quàm gratiam invenisse regnantium.* Coronati licet principes non sunt semper errore immunes in electione suorum amicorum: idem ipse

ipse Rex meminisse debuisset, quod in epistola tertia dictârat, quod nimirum apud Reges duo & differentes reperiantur fontes, unde promanarent omnia bona, quæ sibi subjectis conferrent, gratiam & iudicium, favorem & rationem; quodque magnates in dispensatione beneficiorum suorum non semper attenderent iudicium ac rationem, sed spectarent læpius in remunerando proprium amorem & inclinationem erga suos: *Alios estimatione subvehimus, alios gratiâ promovemus, primus est debitor iudicii, alius obnoxius est favori,* Solus Rex Regum, Christus Jesus, qui juxta Tertulliani mentem est Ratio Patris & Sapientia incarnata, falli non potuit in suorum amicorum delectu: etiam si S. Joannes excellentibus iis prærogativis & meritis, quibus à Christo promerebatur præferentiam in teneritudine amicitiae Divinae, dotatus non fuisset, ipse amor, quem erga eundem gessit, & sola Filii Dei electio, amicum in tantum dignificasset, ut justificaretur bonitas istius electionis.

Pro cuius meliori intelligentia, observari velim, duplicem in Deo dari amorem; unus est antecedens, operativus & efficax, qui non præsupponit objectorum meritum, sed producit primum, eaque adamando, amabilia reddit. Alter est amor consequens, approbationis & complacentiae, vi cuius Deus amorem impendit objectis, quæ jam amabilia effecit. Quocumque jam modo amorem Jesu sumatis, idem est, prædicare magna, recensere illustria de S. Joanne, ac pronuntiare, quod sit *Dilectus Jesu*; siquidem hoc est, asserere, quod Jesus illum reddiderit amabilissimum, & quod ipsum multum sanè amaverit.

Evol.

Evolvamus in priori istius discursus parte testimonia **DIVISIO.**
 amoris singularis Christi erga Sanctum Joannem: in posteriori videbimus, quam perfectè discipulus recipiarit hunc amorem erga suum magistrum; &, si plus fuerit amatus, quòd plus pariter illum amaverit.

Ecclesia Catholica officio hodierni festi inseri curavit verba, quibus comprehenduntur privilegia amoris singularis Jesu: *Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit, cui revelata sunt secreta cœlestia, cui Christus in Cruce matrem Virginem Virgini commendavit.* Peculiari, censendus est meritò dignus honore, qui peculiari huic correspondet amori, à Christo in cœna, in Cruce sibi exhibito, ibi per revelationem arcanorum Divinitatis, hîc per donationem Dei Matris.

I.
 Panctum.

Videris, quòd Ecclesia verbis illis demonstrat, S. Joannem maximum, simulque opulentissimum amicorum Christi fuisse, cui credita fuerit possessio cordis, secreti, & thesauri Regii.

Primò, cor possidendum accepit dum supra ipsum recubuit: *Supra pectus Domini.* Secundò, *secretum*, utp. cui speciatim *revelata* dicuntur *secreta cœlestia.* Tertio, Regis thesaurum, id est Christi matrem. *Cui Virginem matrem Virgini commendavit sub Cruce.* Illustremus clariùs triplicem istum conceptum.

Imaginamini vobis, quæso, beatissimum hunc Apostolum inter brachia Jesu tempore ultimæ cœnæ dulcem somnum capientem, considerate amabilem istius situs compositionem, quam suavi sopore omnes Discipuli hujus sensus sint oppressi, ipse penitus in sinu Magistri sui jacebat absorptus, qui suum brachium blandè demittens

G g

supra

supra dilecti sui caput, id cordi proprio adclinat, simulque os ipsius amore redundans suo pectori affigit, affixum sustinet. O Deus, quale, & quàm amabile est hoc spectaculum! Num vos, ô Angeli cœlestis paradisi incolæ non aliqua incendit æmulationis sacræ flamma, quando spectatis mortalem hominem intra brachia illius, in cujus præsentia vos semper erecti, aut ad pedem throni ipsius prostrati, adestis, ad testimonium ferendum summi respectus, quem habetis, & debetis infinitæ Majestati? O quàm bene oportebat esse Apostolum istum assuetum, ad recipiendas amoris delicias à Jesu! ô quàm arctam oportebat esse inter eum & Magistrum ipsius familiaritatem, quantam amoris intercessisse teneritudinem, ut ei concessa sit libertas, seu facultas in sinu illius quiescendi!

Joan. 14.2.

In domo Patris mei mansiones multe sunt, exponit nobis ipse Dei Unigenitus, multæ, eaq; differentes juxta diversitatem & proportionem meritorum justorum, qui inibi collocantur: Sed detegite, obsecro, si potestis, mansionem nobiliorem & augustiorem, quàm sit habitatio cordis Sacro Sancti, Christi Jesu? Nunquid hoc est secretum amoris cubile, & Sanctum Sanctorum? Vide, ubi recumbat S. Joannes, an non Sponsi in thalamo, in amici diversorio est locatus? Seio quidem, quàmvis totum Christi corpus supremâ sit dignissimum veneratione, fatendum tamen nihilominus, quòd peculiarem, nescio, quam prærogativam præ aliis obtendat membris pectus. Pedes Christi cedebant peccatoribus, manus justis, facies Virginitibus, os Sponsæ, at pectus reservatum fuit soli dilecto: *Qui supra pectus Domini, &c.* Solus Sanctus Joannes igitur intrat in possessionem cordis Jesu: & sicut olim

Gen. 28.13.

Deus Jacobo promiserat; *Terram, in qua dormis, tibi dabo:*

ita.

tra pariter optimus Magister suo discipulo cor, cui indormierat, in possessionem tradidit. Hic itaque est Dominus, & possessor cordis Christi.

Secundò dico, quòd istam adierit possessionem cordis, ut hauriret inde notitiam secretorum sui Magistri; *Cui revelata sunt secreta cœlestia.* Ingenuè fateor, meos nimis esse rudes conceptus, mea verba admodum humilia & obscura ad illustrandos luminum thesauros, quos D. Joannes, durante extatico illo somno, ex cordis hujus visceribus attraxit; suppleamus defectus nostros è Doctorem Ecclesiæ ditissimis monumentis.

S. Chrysoströmus in homilia, quam in honorem S. Joannis aureo suo ore peroravit, notat, quod discipulus iste, os suum imprimendo cordi Jesu, fonti omnis lucis & claritatis, *talem scientiam hausit è pectore Domini, qualem nullus unquam mortalium sortitus est.* Origenes asserere non dubitat, quòd dilectus idem Discipulus ex corde Filii penetrarit satis profundè in cor Patris, ut videret ibi in splendoribus æternorum luminum generationem Verbi, & mysterium adorandæ Trinitatis; dein se conferens ad S. Paulum, eum sic interpellat: Verum est, magne Apostole, nec quidquam demere volo de tuæ gloriæ magnitudine, raptus es in tertium usque cœlum, ubi didicisti mysteria ineffabilia, inspexisti arcana, quæ non licet homini eloqui. Sed Dilectus ille Discipulus elevatus, transcendit cœlos universos, subit Cœlum Cœlorum, seq; feliciter submergens in Divinitatis abyssu, contemplatur id omne, quod ibi plus majestatis & admirationis continere videbatur. Hic videt Verbum, per quod facta sunt omnia, eiq; permittitur alta voce intonare prædicationem, & amplissimum hoc mundi theatrum implere sacratissimis verbis

G g g 2

illis:

Joan. 1. I. illis : *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.* Quibus ipse tres principales Divini Verbi proprietates declarat, ejus æternitatem, siquidem generatio ista nulli unquam erat obnoxia tempori, *quia in principio erat Verbum.* Ejusdem item immanentiam, id est mansionem in sinu Patris sui : *Et Verbum erat apud Deum.* Consubstantialitatem denique naturæ Filii cum Patre : *Et Deus erat Verbum.* Quapropter Origenes Joannem appellat anonomasticè Theologum Verbi, Petrus Damiani nominat Organum Divinitatis.

S. Bernardus sublimiùs mea opinione calamus suum erigit, quando serm. 8. super Cantica scribit, quòd, sicut Filius unigenitus in Patris sui sinu quiescens recepit omnes visiones perfectas Divinitatis Patris, ita pariter hic Discipulus in sinu Filii recumbens acceperit participationem Divinarum cognitionum ipsius : *Hausit Joannes de sinu Unigeniti, quod de Paterno hauserat ille.* Eo modo, pergunt S. Bernardus, quo *Pater æternus Filium osculans in generatione sua ineffabili plenissimè illi arcana suæ Divinitatis eructat, & spirat suavitatem amoris, dicente Scripturâ, Dies diei eructat Verbum.* Sic etiam Filius, donando cor dilecto suo Discipulo, ad id exosculandum, communicat simul lumina, à suo Patre sibi infusa. Quod idem Discipulus nobis insinuare voluit, dum dixit : *Unigenitus*
 S. Bern. Serm. 8. in Cant. *Filius, qui est in sinu Patris, nobis enarravit.* Et quomodo ista explicatio sit facta, S. Bernardus item nos instruit : *Illi enarratio, quid ei nisi osculum fuit?* Possemus etiam huic subjungere opinionem S. Gregorii Nysseni, docentis, quòd Christus dederit suum cor isti Discipulo, ut mater uber filio ad sugendas inde, & bibendas abundanter aquas suæ

suæ Divinitatis. *Cor suum tanquam spongiam apposuit, ut Divinitatem epotaret.*

Post percepta testimonia tam illustria gloriosi istius somni mystici, non reverebor amplius, asserere in medium Ruperti Abbatis sensum & sententiam, qui affirmare audeat: quamvis Incarnatio Verbi in sinu Virgineo Mariæ fuerit completa, videtur tamen, quod in hoc somno Christus novo quodam modo, secunda vice de Virgineo isto Discipulo sit incarnatus; volens denuo concipi in ejus corde, ut regenerari posset, id est, clarius exprimi per os ipsius adedè eloquens; cujus vocem super universam terram, ut intonaret mysterium Divinæ suæ generationis, voluit, quam Isaias antehac judicârat ineffabilem. *Dilecti Joannis animam eodem Verbo imprægnavit, ut Verbum ineffabile, quod Maria Virgo sola protulit in carne, ipsum hujus sociæ Virginitas vivâ mortalibus promeret voce.*

Si igitur illa D. Ambrosii vera est paræmia, quod amicus tunc testetur suam amicitiam, quando sine ulla reservatione liberaliter effundit omne, quod latet in anima, sive, cum cuncta sua arcana cordi credit sui amici; nonne S. Joannes rationabiliter audeat gloriari, quod Christus eum tractâvit ut dilectum, utpote cui nil occultârit, revelârit in isto somno tria secretorum genera, secreta sc. suæ Personæ, sui Regni, suæq; mansionis? Revelationem secretorum Personæ jam explicuimus in privilegiis Verbi: secreta Regni, sive triumphantis Ecclesiæ, & denique secreta mansionis, seu Ecclesiæ militantis Joannes ipse stilo æquè sublimi ac profundo copiosè edisserit in sua Apocalypsi, cui D. Hieronymus notabilem hanc affixit censuram: *Tot habet Sacramenta, quot Verba.* Quæ pro possessione

Rupert. in c.
1. Joau.

S. Ambros. l. 3.
Offic. c. 14.

sione cordis & secretorum dicta, sufficient. Loquamur,
& aperiamus thesaurum Regis.

Omnes isti favores adeò excellentes, privilegia tam
rara, de quibus mentionem egimus, necdum sufficiebant
amori, quo ardebat Magister erga suum Discipulum: pla-
cuit insuper, paulò ante obitum suum addere novam
amoris contestationem. Tempore ergo, quo Divinus
noster Servator animam quodammodo pallidis inhæren-
tem contineret labris; tunc, cum alicui videretur, vio-
lencia dolorum ei ademisse omnium pene rerum remini-
scentiam, præter afflictiones, quas actualiter sustinebat, ac
hostium suorum truculentiam, sui adhuc meminit Disci-
puli dilecti, eúmque lachrymis & sanguine manantibus
intuendo oculis, testatus est, quòd in suum hæredem ip-
sum instituere veller.

Nihil meliùs & aptiùs præsentì materiæ meo iudiciò
adduci potest, quàm id, quod S. Ambrosius paucis verbis,
magnum tamen mysterium complectentibus, profert: *De
Cruce Dominus paulisper publicam differt salutem.* *De Cruce,*
de sublimitate Crucis, in articulo mortis constitutus;
quam temporis circumstantiam tanquam valde notabi-
lem S. Paulus adhibet ad exaggerandum amoris Christi
excessum erga suam Ecclesiam; *In qua nocte tradebatur.*
1. Cor. II, 33. 2. *Publicam differt salutem*, quando omnes creaturæ inau-
dito illi Crucis spectaculo tenebantur affixæ, spectaturæ
finem mysteriosæ hujus tragediæ, undè pendeat etiam
unica ipsarum salus; Dei Filius suspendit intereà bonum
publicum & universale, ob bonum particulare unius dis-
cipuli.

Pro faciliori captu conceptus istius, tria velim, con-
sideretis, strictam obedientiam, quâ Christus suo se Patri
ob-

obligavit, adimplendi per suam mortem opus redemptionis humanæ, Sacros desiderii ardores, & moræ impatientem amorem, quibus flagrabat ejus cor subeundi citius mortem, ipsum denique fructum, indeque emergens emolumentam, restitutionem nimirum honoris Dei, læsæ gloriæ Divinæ satisfactionem, & salutis totius humani generis reparationem spectans.

His tamen non obstantibus ad firmandam sui Dilecti felicitatem Christus omnia, imò *publicam differt salutem*. Dixisse mihi videtur ore vel corde: Mi Pater, novi quidem, quòd ardentissimè desideres maturationem Redemptionis humanæ, æquè scio, quòd idem sit summum cordis mei votum, placeat tamen Paternitati tuæ, ut antequàm tuæ justitiæ, charitati tam tuæ quàm meæ in humanum genus, satisfaciam, singulari erga meum Dilectum, affectui liberius indulgeam, ut paulisper differendo mortem, tantum spatii obtineam, quo testamentum in ipsius favorem condere valeam.

Jam video, non neminem ex me velle rescire, & quærere; de quonam testari possit, aut velit homo ad incitas redactus, nudus, omni sic destitutus subsidio, ut nec aquæ guttulam habeat, quâ extremam suam sitim restinguat? sed tam inops nec est, sicut vobis persuadetis: hostium furor, etsi contra proprium suum velle, reliquit ipsi integrum super terram pretiosum valde thesaurum, de quo disponendi facultas remansit qui capax & sufficiens infinitè locupletandi suum hæredem. An non talis est dignissima Dei mater, Oceanus profundissimus gratiarum, virtutum & meritorum? Hæc est, de qua testator Christus in ultima sua voluntate, brevi post moriturus in favorem S. Joannis pronuntiavit: *Mulier ecce filius tuus, (Fili) ecce Mater* Joan. 19. 26. *tua;*

tua: Quasi diceret; Mi dilecte Discipule immanis inimicorum meorum violentia rapuit id omne, quod videbar possidere in mundo; meo spoliârunt me honore, cum mille opprobriis opprimendo; vestibus jam exuerunt, de quibus adhuc lusu inter se certant, modò vitæ usum subtrahere deliberant; unum adhuc superest bonum, quod abstrahere non valent, in quod jus nullum Pater meus illis concessit, de quo in tui favorem disponendi, integra adhuc penes me stat facultas; id est, mater mea, sed *Ecce fili mater tua*. Hæc verba juxta aliquorum interpretum mentem habuerunt eandem propemodùm efficaciam cum Sacramentorum verbis, quæ pariter causant, quod significant, sic enim produxerunt in sacratissima Virgine amorem & affectum maternum erga S Joannem, & in isto reciprocum amorem atque respectum filialem erga Matrem.

Quemadmodùm olim in creatione mundi hoc unicum verbum, *fiat*, ex ore Creatoris procedens erat verbum fecundum, quod mirabilia produxit: pari modo ista verba: *Ecce filius tuus*, efformârunt è Joanne alterum Christum, per gratiam & communicationem Divinatum ipsius qualitatum. O gratia singularis! O favor inæstimabilis! O donum infinitè pretiosum! S Joannes acceptat sibi factam donationem per Salvatoris testamentum, & exinde ut suam conservat: *Ex illa hora accepit eam Discipulus in sua*.

Joan. 19. 27.

Si pensiculatè consideretis legata, quæ Christus circa sua omnia bona ordinavit, deprehendetis, advertit S. Thomas de Villanova, quòd assignârît Patri æterno suum spiritum, Ecclesiæ suum corpus, suum sanguinem peccatoribus, suum regnum latroni justificato, tunicam militibus, Eccle-

Ecclesiam Petro, halitum suum Apostolis, sua dona supernaturalia in communi fidelibus, gloriam cœlestem prædestinatis, matrem denique propriam Sancto Joanni. Ohæres longè opulentior quàm unquam hætenus in mundo fuit! sicut nunquam pariter visus est hucusque Deus, in statu, in quo condidisset suum testamentum.

Discursum nostrum ulteriùs promoveamus in præsentis materia. Quàm sublimem ideam oportebat Christum formasse de virtute S. Joannis; vel, meliùs loquendo, ad quàm excelsum gradum gratiæ hic evehctus fuisse, censendus, ut redderetur capax & dignus unionis, & fœderis tam arcti cum Dei matre? Qualis debebat esse homo ille, qui erat eligendus, ut succedat in locum Christi, cujus suppleret vices, qui que ministraret solatia genitrici afflictissimæ ob jacturam incomparabilem suæ Divinæ prolis? Facile mihi persuadeo, hunc Evangelistam sufficientem non fuisse ad plenè refarciendum damnum, in morte sui Magistri illatum Virgineæ Matri; hoc tamen scio, quòd adoptio, teste Seneca, sit inventa, ut malo fortunæ, & parentum sterilitati ferretur subsidium: *Adoptio fortunæ remedium est, supplet sterilitatem, vel orbitatem.* Christus Dominus facturus præviè ad mortem hanc admirandam adoptionem, non ordinavit eam nisi ad solatium suæ parentis; ei cedendo per testamentum suum dilectum, ut is esset Virginalis castimonix custos, & testis: *Legatur materni pudoris defensor, & testimonium integritatis.* Ut sonant D. Ambrosii verba.

Dicamus adhuc, quòd si primis in aula ministris, nobilissimis officiis fungentibus, merces & pensiones simul majores & quidem meritò exsolvantur: quis unquam ad-

H h h

mini-

ministravit munus magis honorificum, quis altiore aut ampliore in cœlesti curia obtinuit dignitatem, quàm noster Joannes? Correspondebit ergo gratiarum ac donorum remuneratio summa. Quidnam esse potest, quod consecuta non fuerit, non impetrârit filio, sibi tam amanter commendato, illa quæ est omnipotens ad obtinendum omne id à Numine, quodcunque ipsa vult?

Satis prolixè jam differuimus de testimoniis singularis amoris Christi erga S. Joannem, aliqua item proferamus argumenta amoris Discipuli, quem affectu reciproco impendit suo Magistro, & ostendamus, quòd si præ cæteris plùs fuerit dilectus, idem pariter plùs cæteris dilexerit.

II.
Punctum.

S. Joannes in amoris certamine reliquis palmam præripuisse Apostolis, ardentius dilexisse suum Magistrum testatus est tribus rationibus. 1. Amavit, eique *serviit* majori temporis spatio. 2. Eundem amavit purius. 3. Illum amavit etiam constantius.

Plures annos D. Joannem consecrâsse amoribus erga suum Magistrum constat, quia hanc Amoris scholam frequentavit à tenera jam ætate discipulus, in qua etiam ad extremam usque perseveravit ætatem. Amorem ipsius item puriorem extitisse, colligitur ex statu Virginali, cujus florem Christo in primis adolescentiæ annis dicavit, & ilibatam servavit semper, quod de aliis Apostolis non legimus; quare S. Chrysostomus Joannem *exordium Virginitatis* compellat, eoquòd Beatissimam Virginem æmulatus; sicut illa castimoniæ nitore præluxit muliebri, ita S. Joannes virili sexui, cujus virtutis radios in universam præterea diffudit Ecclesiam.

Com.

Communis PP. sensus est, quòd intuitu Virginitatis ipsius Christus Jesus, Virginum Sponsus hoc tam teneri amoris, ac singularis familiaritatis ei dederit testimonium. Non spectat propriè, nisi ad Virgines, cum Virginibus, Jesu & Maria se tam arcto amicitiae vinculo obligare, intimæ unionis inire societatem.

Non sufficit, cum de Virginibus incidit sermo, annuntiare cum S. Ignatio Martyre, eas esse *pretiosa monilia Christi*, quibus Christus ipse se exornat: satis non est, D. Cypriano assentiri, illas vocanti selectos, eosque elegantissimos flosculos in hortensi Jesu lectulo, oviculas amabilissimas in Pastoris Divini ovili, portionem maximè illustrem cœlestis hæreditatis: Vel cum D. Bernardo, easdem adnumerare familiæ Angelorum; *Virgines de Angelica familia deputantur*. Sed recensitis jam privilegiis accenseri oportet, ad condignum de iis sensum exprimendum, quòd S. Joannis instar sint electæ ad capiendam quietem in sinu Jesu, utq; amatorum more Divinorum castissimis sui Dilecti inhæreant, ac perfruantur amplexibus: *Læva ejus sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me.* S. Cyprian, de Discipl. & habitu Virg. Cant. 2. 6.

O si, mi Deus! hîc plus superesset temporis, proseguendi elogia ad eò eximiæ virtutis, daretur paulò liberiùs exspatiandi, diutius in istis liliis commorandi facultas; sed necessitas aliorum compellit discursum nostrum, ut loquamur pro utilitate præsentium Auditorum; sc. quòd, sicuti per puritatem cordis & corporis obtinemus Dei lumina, incrementa vivæ fidei, & effectus singularis Amoris Christi Jesu erga nos, sic è contra per vitium oppositum carnis involvamur plus quàm Cimмериis tenebris, efficiamur jumentis parum absimiles, & hinc peculiari quodam modo odium & vindictam Dei in nos provocemus.

H h h 2

Quam

Lucz 12, 35.

Quam ob causam Christus in Evangelio à suis electis exigit cingulum circa lumbos, in manibus ut gerant lampades: *Sint lumbi vestri pracincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris.* Prior habitus castimonix, posterior fidei illuminatæ symbolum est; fides enim, prout Mellissius Doctor tradit, vivâ flummâ illuminari nequit, nisi per vitæ puritatem excludantur obscuri vapores illi, qui è parte concupiscibili oriuntur, & superiorem animæ infestant, & obtuscant. Credite mihi, monet hic S. Pater; *Nisi ignis inferior extinguatur, superior lucere non potest*: prius ergo restinguite terrestrem, ut ardeat cœlestis.

Redeamus ad priora, & finiamus. S. Joannes demonstravit intensissimum, quem gessit amorem, quia Christum constanter sequendo, ei pro tunc etiam adhæsit, quando à reliquis omnibus erat desertus: *Cum vidisset Discipulum stantem.* Christus cunctorum mortalium afflictissimus, moriturus, saltem hoc solatium reperit, quòd videret se in electione sui amici minimè deceptum esse, què postquàm suum Dominum comitatus est supra Thaborum, æquè secutus generosè fuit ad Calvariæ verticem; post haustum delitiòsum dulcorem illius cordis, non horruit cum eodem pariter bibere amaritudinem è propinato sibi calice passionis.

Vidit Christus infra ad pedem Crucis suæ *Discipulum stantem*; ista tam firma statio in tribus rebus Discipuli constantiam commendat: 1. In fide sua, in qua non vacillabat cæterorum istar, suum Magistrum non negavit ut S. Petrus, nec fidem amisit cum S. Thoma. 2. In exteriori professione fidei suæ se comitem jungendo cum Christo, tempore Passionis. Tantam non promeretur admirationem S. Petri facta confessio & protestatio, quâ

quã Christum Dei filium verum agnoscendum, & adorandum proclamabat, cum vidit mortuos ad vitam revocatos, cœcos ab eodem illuminatos, ipsum infinitudine quãdam miraculorum splendentem; quantam S. Joannis constans fidelitas, cui necessarium erat cor in amore obfirmatum, ut suo etiam Domino adhereret, quando non nisi militum & carnificum globo erat stipatus; ut debitum præstaret homagium posito in annihilationis suæ fundo, pleno opprobriis & ignominiiis; ut deploraret cruci affixi mortem, tanquam Deicidium, videndo ipsum mori veluti hominem, in suo amore perseverantem. Ah! quoties hic Discipulus densatos militum penetravit cuneos, in medium tortorum se conjecit, mortem ultro avidus exambit? Quot vicibus altâ voce publicè contestatus se Discipulum istius in Cruce morientis, Judices injustitiæ, lictores nimis in eum crudelitatis arguit, laboravit omni conatu illorum in se concitare furorem, ut cum suo Magistro simul moriendi, daretur occasio? Quantum æmulabatur, & ambitioso invidebat oculo carnificum turmæ, quæ ipsius occupabat locum, & remoram interponebat, nè præter morem proximus lateri Jesu adhereret? Deniq; videns omnem sibi tunc ad commoriendum facultatem ademptam, conatus est, per amoris & compassionis affectus sublevare sui Domini tormenta, miscendo suas lachrymas cum istius cruore, simulque respiciendo uno oculo moriente Amorem suum crucifixum, attrahebat in cor suum clavos, lanceam, plagas & supplicia omnia Salvatoris patientis vi & viribus suæ compassionis.

Si verum est, quòd anima plus sustineat in corpore, quod amat, quàm in eo, quod animat, certè S. Joannes longè plura pertulit in corpore Christi, quod ardentè.

H h h 3

amabat,

amabat, quàm pati potuisset in proprio, quod odio habebat; in certo sensu asserere nobis licet, discipulum istum ad pedem Crucis magis quodam modo ipsâ Dei Matre fuisse afflictum: huic quippe solatio esse debebat, quod sciret, nullam se unquam contraxisse noxam, quâ causam tormentis & morti sui Filiâ suppeditasset.

Quâ verò tristitiâ procellâ cor S. Joannis obrui oportebat, quando intellexit, se quidem in summo esse gradu amicitia, esse Discipulum Jesu unice dilectum, interea tamen parricidis amantissimi sui Magistri simul adscriptum? Dolor, quem is in Golgothæi montis fastigio subiit, tantæ erat vehementiæ, ut in quorundam Doctorum sensu promeruerit gloriam Martyrii, indeque inferunt, eoquod vitam suam sub licitorum manibus cæterorum Apostolorum more non consummârit, Amor Divinus intervenire voluerit, ipse futurus author & actor Martyrii Discipuli æquè amati, ac amantis.

O, quàm uberem gloriæ messem invehit Divo Joanni hic discursus, quantam verò confusionis materiam subministrat mihi, meisque Auditoribus! sumus quidem omnes reverà tenerè dilecti Jesu, at non pariter sumus diligentes Jesum. Deus singularem omnino in nos suam demonstravit omnem bonitatem, quis id in dubium revocare audeat? *Non fecit taliter omni nationi, & judicia sua non manifestavit eis.* Non sumus nati inter Turcas, non educati inter Brasilos anthropophagos, ut infiniti alii: infudit liberalissimus Deus cum rationis usu nobis fidei lumen, justitiæ suæ in nos non exercuit rigorem, quem tamen in numeri experti sentiunt, quos in ipso patrati sceleris æstu deprehensos abripuit ad pœnam, perdidit æternum, quantum vis

Psal. 147, 10.

tumvis adeò gravia ac frequentia in Dei injuriam non accumulârint delicta, uti nos cumulavimus.

O quàm pridem incurrissemus parem damnationis pœnam sine amore isto Dei speciali! singulari ejus misericordix adscribendum, quòd salvi adhuc subsistentes, in tali versetur statu, in quo salutem æternam consequi possumus, dummodo velimus. *Misericordix Domini, quia Thren. 3.22. non sumus consumpti.* Ne quidem unus invenietur ex nobis, si reflexionem supra antea actæ vitæ totius cursum instituere velimus, qui non deprehendat infinita singularis bonitatis hujus argumenta; verum itaque manet, quòd Deus singulari nos amore fuerit complexus etiam filios iræ; cum mereremur justam ejus potius vindictam, nos gratiarum suarum ditârît thesauris, quos prævidit fore ingratos; intercà tamen pro tot tantisque beneficiis, amoris Divini indiciis aliud nil rependere, videmur præter ingritudinis summæ continuationem. Nihil est, cui minùs impendimus amoris, quàm Deo; exarsimus toti in amorem divitiarum, honorum, damnato sæculo placere, quæsimus: quæ non ad aucupandum mundi favorem, sustinuumus, quibus discruciatî curis, ne disgratiam illius incurreremus? quales mentis exorbitantis ardores, quàm enormes passionum excessus sensimus ad lucrandam abjectissimarum creaturarum affectionem, quæ nos modò condemnant? Ex omnibus solus Deus est, quem inimici instar excepimus. Deus igitur nos persecutus est amore puro & gratuito; gratiarum suarum subsidio nos prævenit, beneficiorum vinculis ad se attraxit, sed eheu tanto amori respondimus odio gratuito, eoque detestabili! *Odio Joan. 15.25. habuerunt me gratis,* amanti Jesu querela est. Merito ergo oportet, ut perfundamur rubore ob inhumanam ingrati-

gratitudinem, & perversam, deordinationem cordium nostrorum, in consideratione ardentis cordis S. Joannis: consecremus saltem postremos elabendis modò anni paucos dies; nè transeat ulla diei hora, quã non ex animo detestemur nostrum ingratum animum, quã non cordiculus doceamus de tempore, sine amore in Jesum, transacto.

Hæc est Divina charitas illa, quam vobis mei loco relinquo, siquidem vos deserere, & ori silentium imponere usque ad quadragesimæ ferias, sum justus: proinde *Act. 21: 32. commendo vos Deo, & verbo gratia ipsius.* Charitas ista interea vobis loquetur, dummodo eam audire lubeat. Quare non dicamus de ipsa, quod Tertullianus de sua fide enuntiat? *Unusquisque debet colloqui cum fide sua.* Instituite itaque colloquia & discursus cum Charitate, quam etiam ad consilium adhibeatis, quoties aliquid tentatis aggredi.

Divina hæc charitas, quam vobis relinquo commendatam, remedium afferet omni malo, quod elapso Adventus tempore proposui vobis, & declaravi, vel melius loquendo prosequetur, consummabitq; omne bonum, cujus initia posuimus.

1. Si denuntiando Divinorum judiciorum rigorem vos terrui, si merum fallacium gaudiorum, cujus gustu vos oblectabamini in mundo, tristitiæ absynthio pergentium Doctore. *2. Cor. 7. 8. Si contristavi vos, non me penitet,* repono cum propinabit solatia, hæc sciet, eã arte amaritudines dulcorare pœnitentiæ, labores temperare Divini servitii, ut non sine voluptate iis sitis fruituri, juxta Pfaltis promissum: *Labo-*
Pfal. 127. 2. res manuum tuarum quia manducabis.

2. Si gladio Divini Verbi, quo usus, vulnus quoddam vestris infixi mentibus, inde gaudium capio; sunt enim plagæ medicinales, quæ salutem & vitam procurant æternam: nec permittite, ut tam citò obductæ coalescant ex integro, servate interim illas, vos contestor, quia Charitas timori succedens, ut S. Augustinus animadvertit, obligabit, & sanabit artificiosis suis manibus felices hæc plagas, eisq; affundet oleum & balsamum cœlestium consolationum. *Timor vulnerat, sed intrat Charitas, que sanat, que Timor vulnerat.*

3. Si vos viâ latâ, per quam currebatis læti ad perditionem æternam, abstraxi, ut reducerem vos in angustam & arctam paradisi semitam; etiamsi natura ob injectos libertati suæ compedes lugeat, in luctu & lucta verferetur sic coacta, Charitas, quam vobis relinquo, ampliabit cordium vestrorum angustias, monstrabit, & aperiet viam spatiosam, ut cum Davide læti exclamare valeatis: *Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.* Psal. 118. 32. Cursus iste felicitate æquè, ac voluptate relictus non alium reperiet terminum nisi in interminabilis beatitudinis æternitate, quam vobis exopto, & apprecor. In Nomine

Patris, Filii & Spiritus Sancti.

Amen.

